

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Sakıp ŞEKER Sicil No : 861 Mühür No: 898 Ankara YMM Odası
Adres : Ahlatlıbel Mah. 1822. Sok. No:70 Çankaya/ ANKARA Tel : (312) 417 05 96 - 489 20 18
Vergi Dairesi : Doğanbey Vergi Kimlik No : 4960640814 Fax: (312) 417 66 73
Web: www.kanitymm.com.tr E-mail : sakipseker@kanitymm.com.tr

Ankara, 16.08.2024

Sirküler No:2024/17

I-Binek Otomobiline İlişkin Kanunen Kabul Edilmeyen Giderlerden Kaynaklanan Birikmiş Amortismanın Enflasyon Düzeltmesine Etkisi

Enflasyon düzeltmesinde amortismanına tabi iktisadi kıymetleri düzeltirken birikmiş amortismanları da aynı katsayı ile düzeltmek gerekmektedir. Binek otomobilleri dışındaki iktisadi kıymetlerin düzeltilmesinde herhangi bir sorun olmadığı halde, binek otomobillerinde Gelir Vergisi Kanununun 40. Maddesinde yer alan gider kaydedilecek amortisman tutarındaki düzenleme nedeni ile binek otomobillerinin enflasyon düzeltmesinde bu özellikli duruma dikkat etmek gerekmektedir. 555 nolu Tebliğin 40. Maddesinde;

“Mükellef 2023 yılı ve 2024 yılı bilançolarını enflasyon düzeltmesine tabi tutacak, 31/12/2024 tarihli dönem sonu işlemlerinde söz konusu binek otomobilin düzeltilmiş değeri üzerinden amortisman ayıracaktır. Ancak binek otomobilin Gelir Vergisi Kanununa göre belirlenen amortismanına esas bedelin üzerinde kalan maliyet kısmına tekabül eden amortisman tutarını kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alacaktır. 2024 yılı bilançosunda düzeltilmiş amortismanlar içerisinde daha önceki yıllarda ayrılmış ve kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınan amortisman tutarları da bulunacağından 2024 yılı bilançosunun düzeltilmesi neticesinde birikmiş amortismanlar hesabında oluşan farkların söz konusu tutarlara isabet eden kısmının da kanunen kabul edilmeyen gider olarak beyannamede dikkate alınması gerekecektir” denilmektedir.

Bilindiği gibi binek otomobillerinin iktisap bedelinin belli bir tutarını aşan amortisman gideri vergi uygulamasında kanunen kabul edilemeyen gider olarak değerlendirilmekte, ancak araç satıldığında kanunen kabul edilmeyen amortisman kısmı beyannamede “**diğer indirim**” olarak indirim konusu edilmektedir. Yıllar itibarıyla gider kaydedilecek amortismanına esas tutarlar aşağıdaki gibi tespit edilmiştir.

Yıllar	KDV ve ÖTV Gider Yazma Sınırı	ÖTV ve KDV Hariç Tutar (Gider Amort.)	KDV ve ÖTV'nin Maliyet Bedeline Eklendiği Durum	İkinci El İktisap Bedeli
2020	140.000	160.000	300.000	300.000
2021	150.000	170.000	320.000	320.000
2022	200.000	230.000	430.000	430.000
2023	440.000	500.000	950.000	950.000
2024	690.000	790.000	1.500.000	1.500.000

Binek otomobilinin yukarıda belirtilen tutarlara isabet eden amortisman giderleri vergi uygulamasında gider olarak dikkate alınacak, aşan kısım ise kanunen kabul edilmeyen gider olarak muhasebe kayıtlarında nazım hesaplarda izlenmesi gerekmektedir. Enflasyon düzeltilmesinde amortismanlar düzeltilmiş değerden ayrılması gerektiği halde, binek otomobillerinde gider yazılacak amortismanlara isabet eden kısım oransal olarak düşmektedir. Bu durum enflasyon düzeltilmesinin amacına aykırı olmakla birlikte, Gelir İdaresi Başkanlığı gider kaydedilecek amortisman kısmının ilgili yıldaki tutarla sınırlı olması gerektiği görüşündedir. Dolayısıyla enflasyon düzeltilmesi sonucunda birikmiş amortismanlar içindeki kanunen kabul edilmeyen gider kısmına isabet eden enflasyon düzeltme farkı ayrıca kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır. Diğer bir ifade ile binek otomobillerinin enflasyon düzeltilmesinde iki farklı kanunen kabul edilmeyen gider hesaplanması gerekmektedir. Birincisi GVK'nın 40/ 7. Maddesinde belirtilen tutarı aşan kısma isabet eden amortisman gideri, ikincisi ise 257 Birikmiş amortismanlar hesabı içinde yer alan amortismanın 698 Enflasyon düzeltme hesabının borcuna kaydı gereken "enflasyon düzeltme farkı". Birinci duruma isabet eden amortismanın hesabı nispeten daha kolaydır. Keza düzeltilmiş tutar ile GVK'nın izin verdiği tutara isabet eden kısım gider, aşan kısım kanunen kabul edilmeyen gider olacaktır. Kanunen kabul edilmeyen gidere isabet eden birikmiş amortismanları 257 nolu hesabın altında ayrı bir alt hesapta izlemekte fayda bulunmaktadır. İkinci durumdaki kanunen kabul edilmeyen gider tutarının hesabı ise daha karmaşıktır.

Örnek:1- Aralık 2021 döneminde iktisap edilen binek otomobilinin ÖTV ve KDV dahil maliyet bedeli 184.811,63 TL'dir. Bu tutarın 170.000 TL'ye isabet eden amortisman gideri vergi uygulamasında gider kabul edilecek, 14.811,63 TL'lik kısma isabet eden amortisman gideri kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınmıştır. Diğer bir ifade ile hesaplanan amortisman giderinin %91,98'i gider %8,02'si kanunen kabul edilmeyen gider olarak değerlendirilmiştir. İşletme amortisman hesabında azalan bakiyeler yöntemini tercih etmiştir.

Aralık 2021 Yİ- ÜFE: 1.022,25

Aralık 2023 Yİ-ÜFE : 2.915,02

Haziran 2024 Yİ-ÜFE:3.483,25

Giriş Tarihi	2021/12	31.12.23 Aktif	31.12.23 B. Amort.	30.06.24 Aktif	30.06.24 B. Amort.	30.06.24 Aktif Enf. Düz. Farkı	30.06.24 B. Amort. Enf. Düz. Farkı	30.06.24 Amort. Gideri
GVK Md. 40'a göre	170.000,00	484.766,90	316.068,04	579.262,51	377.679,18	94.495,61	61.611,14	11.832,00
Amortismanı Gider Kabul Edilmeyen Kısım	14.811,63	42.236,40	27.538,13	50.469,54	32.906,14	8.233,14	5.368,01	31.997,35 (28.484,67 + 3.512,68)
Toplam	184.811,63	527.003,30	343.606,17	629.732,05	410.585,32	102.728,75	66.979,15	43.829,35

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere Aralık 2021 döneminde satın alınan binek otomobilinin 30.06.24 tarihinde hesaplanan enflasyon düzeltme farkı 102.728,75 TL, birikmiş amortismanın enflasyon düzeltme farkı 66.979,15 TL'dir. Kanunen kabul edilemeyen amortisman giderinin 3.512,68 TL'lik kısmı ilk iktisap tarihindeki 14.811,63 TL'ye kalan 28.484,67 TL ise aktif bedelin 170.000 TL'yi aşan 409.262,51 TL'ye isabet eden kısımdan kaynaklanmaktadır.

Öte yandan birikmiş amortisman içindeki kanunen kabul edilmeyen gidere isabet eden ve enflasyon düzeltme hesabına borç olarak kaydı gereken enflasyon düzeltme farkının da kanunen kabul edilmeyen gider olarak dönem matrahına ilave edilmesi gerekmektedir. 30.06.2024 tarihinde yapılacak enflasyon düzeltme kaydının aşağıdaki gibi olması gerekmektedir.

----- / -----
254 Taşıtlar Hes. 102.728,75

698 Enflasyon Düzeltme Hes. 102.728,75
----- / -----

689- Enflasyon Düzeltme Hs. 66.979,15

257- Birikmiş Amortisman 66.979,15
----- / -----

30.06.2024 tarihinde yapılan düzeltme işleminde 31.12.2023 tarihinde 257 nolu hesapta yer alan 410. 585,32 TL'nin 32.906,14 TL'si kanunen kabul edilmeyen gidere ait birikmiş amortismanlardan kaynaklanmaktadır. Buna göre, (32.906,14 - 27.538,13)= 5.368,01 TL enflasyon düzeltme farkının (zararının) 555 nolu Tebliğin 40. Maddesine göre ayrıca kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınması gerekmektedir. Bu tutar 31.12.2023 tarihindeki birikmiş amortisman içinde yer alan 27.538,13 TL'nin 30.06.2024 tarihindeki düzeltme farkı olan (27.538,13* 0,19493)= 5.368,01 TL'ye eşittir.

Söz konusu binek otomobili için yıllar itibarıyla ayrılan ve gider ve kanunen kabul edilmeyen gider olarak kaydedilen amortismanlar aşağıdaki gibi hesaplanmıştır:

Yıllar	KKEG Amortisman	Gider Amortisman	Kaydedilen
2021	493,72		5.666,67
2022	5727,16		65.773,33
2023	3.436,30		39.440,00
TOPLAM AMORT.	9.657,18		110.840,00
31.12.23 ENF. DÜZELTME FARKI	17.880,94		205.228,02
GENEL TOPLAM	27.538,13		316.068,04

Sonuç itibarıyla; söz konusu binek otomobili için 30.06.2024 tarihinde hesaplanan amortisman giderinin 170.000 TL'ye isabet eden 11.832,00 TL'sinin gider, kalan 31.997,35 TL'sinin kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınması, ayrıca 2021, 2022 ve 2023 yıllarında kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınan ve 257- Birikmiş amortisman hesabında yer alan tutarın 2024/2. Dönemindeki enflasyon düzeltme farkının da **kanunen kabul edilmeyen gider** olarak matraha ilavesi gerekmektedir.

Örnek:2

İktisap tarihi : 25.8.2022

İktisap bedeli : 2.250.000

Amortisman gider sınırı: 430.000

Diğer : 1.820.000 (Amortisman ayrılmamıştır)

Amortisman ayırma yöntemi: Azalan bakiyeler

Ağustos 2022 Yİ- ÜFE: 1780,05

Giriş Tarihi	2022/8	31.12.23 Aktif	31.12.23 B. Amort.	30.06.24 Aktif	30.06.24 B. Amort.	30.06.24 Aktif Enf. Düz. Farkı	30.06.24 B. Amort. Enf. Düz. Farkı	30.06.24 Amort. Gideri
GVK Md. 40'a göre	430.000	704.172,30	352.086,15	841.436,61	420.718,30	137.264,31	68.632,15	84.143,66
Amortismanı Gider Kabul Edilmeyen Kısım	1.820.000	2.980.450,20	0,00	3.561.429,36	0,00	580.979,16	0,00	0,00
Toplam	2.250.000	3.684.622,25	352.086,15	4.402.865,97	420.718,30	718.243,47	68.632,15	84.143,66

Örnek 2’de mükellef GVK’nın 40/7 nci maddesindeki sınırı aşan kısım için amortisman ayırmamıştır. 31.12.2023 tarihi itibarıyla 257 nolu hesap içinde kanunen kabul edilmeyen amortisman bulunmadığı için birikmiş amortismanların düzeltilmesi nedeniyle kanunen kabul edilmeyen gider yoktur. Ancak, 31.12.2024 tarihinde düzeltilmiş tutar üzerinden ayrılan ve GVK’nın 40/7 nci maddesinde belirtilen haddi aşan kısma isabet eden amortismanın kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınması gerekmektedir. 30.06.2024 tarihinde düzeltilmiş tutar 841.436,61 TL olduğuna göre artış oranı $430.000/841.436,61 = \%51,10$ ’dur. Buna göre, GVK’nın 40/7 nci maddesine göre 30.06.2024 tarihinde hesaplanan 84.143,66 TL amortisman giderinin $(84.143,66 * \%51,1) = 42.997,41$ TL’lik kısmı ticari kazancın tespitinde gider, kalan $(84.143,66 - 42.997,41) = 41.146,25$ TL’nin ise kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Bu örnekte 257 nolu hesabın içinde kanunen kabul edilmeyen tutar olmadığı için 30.06.2024 tarihli enflasyon düzeltme işleminde 698 nolu hesapla ilgili kanunen kabul edilmeyen tutar hesaplanmayacaktır. Ancak, 2024/3. Geçici vergi döneminden itibaren 257 nolu hesabın içinde bulunan kanunen kabul edilmeyen gidere isabet eden enflasyon düzeltme farkı için kanunen kabul edilmeyen gider hesabı yapılması gerekmektedir.

Mükellefin GVK’nın 40/7 nci maddesinde belirtilen amortisman gider kaydetme sınırının üzerindeki kısma amortisman ayırmadığı için bu tutarın aracın satıldığı dönemde maliyet olarak dikkate alınması gerekmektedir. Amortismanın ayrılmış olması mali karı değiştirmezken ticari karı düşürecektir.

II- 02.08.2024 Tarih ve 2024/13 Sayılı Sirkülerimizle İlgili Düzeltme

Enflasyon düzeltmesine ilişkin açıklamalarımızın ve eki excel tablolarının yer aldığı **02.08.2024 Tarih ve 2024/13 Sayılı** sirkülerimizin **Stoklarla ilgili düzeltme tablosunda** düzeltme tarihinin sehven 31.12.2023 olarak yazıldığı, bu tarihin **30.06.2024** olması gerektiği tespit edilmiştir. Lütfen ilgili çalışma tablosundaki 31.12.2023 tarihini 30.06.2024 olarak düzeltiniz.

Saygılarımızla.

Kanıt YMM A.Ş.
Sakıp ŞEKER